

УДК 687.17+687.18

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ РІЗНОВИДІВ ВЕНТИЛЯЦІЙНИХ ЕЛЕМЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ОДЯГУ

Студ. В.Л. Полевод, гр. МГШМК1–15
Наук. керівник доц. Н.В. Остапенко, доц. Т.В. Луцкер
Київський національний університет технологій та дизайну

Вироби різного призначення повинні забезпечувати комфортний мікроклімат підодягового простору організму працівника під час виконання їм виробничої діяльності, в тому числі завдяки використанню таких поширених складових, як вентиляційні елементи.

Нами проаналізовано та систематизовано за різними ознаками різновиди вентиляційних елементів (отвори, системи, охолоджувальні елементи тощо) серед існуючого асортименту одягу, головних уборів, взуття, рукавичних та панчішних виробів спеціального, спортивного, воєнного призначення тощо, виявлено їх конструктивні особливості.

На основі проведених аналітичних досліджень запропоновано узагальнені класифікаційні угруповування вентиляційних елементів за асортиментом, кількістю, розміром, формою, ступенем регулювання, способом обробки, зоною розміщення щодо виробу та шарів пакету матеріалів тощо. Так, наприклад, вироби із синтетичних матеріалів з плівковим, металізованим покриттям, із прогумованих матеріалів, із штучної шкіри і замші повинні мати відлітні деталі, перфоровані сітки, отвори або інші аналогічні «відкриті» вентиляційні елементи тощо, що забезпечують повітрообмін.

При експлуатації спеціального одягу необхідно враховувати змінні параметри оточуючого середовища, характер виробничої діяльності робітника, властивості матеріалів, і, як наслідок, можливість ступеня регулювання безпосередньо самим споживачем нормального тепло- і газообміну організму людини з навколишнім середовищем. Конструктивно-технологічні рішення таких «закритих» елементів передбачають застосування планок, клапанів, листочок різних форм та розмірів, способів і засобів з'єднання з виробами тощо.

Ступінь регулювання вентиляційних елементів можна змінювати шляхом їх розстібання (застібання), фіксації на текстильну застібку, застібку-блискавку, кнопки тощо. Так, наприклад, працівник за потреби має можливість змінювати або зберігати температурний режим у підкостюмному просторі незалежно від температури повітря зовнішнього середовища і швидкості вітру. Достатньо різноманітними є розміри та форми вентиляційних отворів, що можуть бути щілиноподібними, круглими, ромбовидними, овальними, квадратними, прямокутними, трикутними, комбінованими тощо.

За способом обробки вентиляційних елементів розрізняють отвори в швах, обметані, обшивні, із застосуванням перфорованого матеріалу та різноманітної фурнітури.

За зоною розміщення щодо виробу відомими та поширеними є вентиляційні елементи у підпахвових западинах, швах пришивання кокетки, бічних та рукавних швах, на спинці в зоні лопаток та у середньому шві, на пілочках в області грудей різноманітних форм, розмірів у плечових виробих; та у крокових, бічних швах передньої і задньої половин, ділянці під коліном у поясних виробих.

За зоною розміщення щодо шарів пакету матеріалів виокремлено «зовнішні» та «внутрішні» вентиляційні елементи. До «зовнішніх» належать елементи, що знаходяться на лицьовій стороні виробу, до внутрішніх – на зворотній та між шарами пакету матеріалів, наприклад, із сторони підкладки, кишені тощо. В будь-якому разі для забезпечення ефективної вентиляції і нормального теплового стану ці елементи виробу мають взаємодіяти між собою.

Тому, на основі аналізу асортименту існуючих виробів різного призначення нами систематизовано вентиляційні елементи одягу за різними ознаками для розробки інформаційної бази.